

Voorzitter Hijkema: ‘Draagvlak in Rijn- en binnenvaart groter dan 55%’

Financieel sterk pensioenfonds Binnenvaart in verdrukking

Door Dirk van der Meulen

Het Pensioenfonds Rijn- en Binnen- vaart met een be- legd vermogen van 1,1 miljard en een dekkingsgraad van 116,7 procent is een van beter preste- rende fondsen van Nederland. Toch dreigen grote pro- blemen, want er zijn te weinig werk- gevers lid van een vakorganisatie om ze te binden aan het pensioenfonds.

Het pensioenfonds heeft een verplicht karakter, maar dat kan alleen als tenminste 55% van de werkgevers is aangesloten bij een vakorganisatie. In dit geval het CBRB of Koninklijke BLN-Schut- tevaer. Maar dat percentage blijft sterk achter. Twee jaar geleden was het 40,7% en bij de jongste of-

‘Organisatiegraad momenteel 44,5%’

ficiële telling in september 44,5%. Tussen de 50% en 55% kan nog sprake zijn van ‘bijzondere om- standigheden’. Beneden de 50% is er geen meerderheid en trekt de minister de verplichtstelling in be- ginsel in.

Domino-effect

‘We staan er positief op in de sector’, weet pensioenfondsvoo- rzitter Hijkema. ‘Maar als minister Koolmees van SZW de verplichtstelling intrekt, zou dat

(Infographic Pensioenfonds Rijn- en Binnenvaart)

Hijkema Hijkema (71), raakte in de jaren '80, na een loopbaan als stuurman in de grote handelsvaart, via Nautilus betrokken bij de pensioenen. Ruim 10 jaar geleden belegde het pensioenfonds nog zo'n 300 miljoen euro, in 2019 werd de drempel van één miljard euro gepasseerd. 'We hebben goed belegd en het renterisico redelijk afgedekt', analyseert Hijkema nuchter. (Foto Pensioenfonds Rijn- en Binnenvaart / Bart van Vlijmen)

toch ondernemers zijn die de nieuwe vrijheid aangrijpen om de pensioendeelname te beëindigen. Dan krijg je een domino-effect.'

Mooie cijfers

‘We zien dat het pensioenfonds er positief op staat in de bedrijfs- tak, of je nu georganiseerd bent of niet’, ervaart Hijkema. ‘Het ont- zorgt een hoop kleine bedrijven, met vaak maar één tot vier man personeel aan boord. De meeste werkgevers willen hun werkne- mers een kostenefficiënte pen- sioenregeling bieden, uiteraard voor hun ouderdomspensioen, maar ook aan nabestaanden inge- val van overlijden. Door die collec- tiviteit bereik je schaal- en kosten- voordeel voor het pensioen.’

Verborgen draagvlak

Het pensioenfonds spreekt

Uitstekend rendement en voldoende dekkingsgraad

Het pensioenfonds behaalde in 2019 een positief rende- ment van 20,1%. Hierdoor steeg het belegd vermogen met 178 miljoen euro tot ruim boven het miljard. Tegelijkertijd daalde de rente verder, waardoor de verplich- tingen stegen.

Door die sterke rentebewe- ging bleef de stijging van de actuele dekkingsgraad per saldo beperkt. Deze steeg van 115,2% (2018) naar 116,7% (2019). ‘Alles boven de 110 mag je uitdelen’, meldt Hijkema met trots. Daardoor kon het pensioenfonds, evenals de voorgaande twee jaren, de pensioenen verhogen. Ditmaal met 1,12%. Het inflatiecijfer bedroeg 1,73%. ‘Dat we konden verhogen is best bijzonder in een tijd waarin menig pensioenfonds had moeten korten, als de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) de kortingsgrens niet (tijdelijk) had verlaagd naar 90%.’

Partners

De sociale partners, CBRB en BLN namens de werkgevers en Nautilus en CNV namens de werknemers in de Rijn- en binnenvaart, dragen samen de verantwoordelijkheid voor de Stichting Pensioenfonds Rijn- en Binnenvaart, opgericht in 1960. Verplichte deelname in het fonds geldt overigens speci- fiek voor varende werknemers in de vrachtaart. De sectoren passagiersvaart, veerdiensten, de havenslepers en ook uit- zendkrachten en zelfstandige aflossers vallen er buiten. www.rijnenbinnenvaartpensioen.nl

met regelmaat zijn zorgen uit, hoe jammer die lage organisa- tiegraad is. Met sociale partners is al nagedacht over het active- ren van wat Hijkema noemt het ‘verborgen draagvlak’ onder de niet-georganiseerden.

Pensioenfonds en sociale part- ners hebben de minister dringend gevraagd om bij zijn besluitvor- ming er rekening mee te houden dat de sector door de Coronacrisis al in zwaar weer zit. Ook is het niet eenvoudig voor sociale part- ners om op korte termijn een vrij- willige pensioenregeling vorm te geven, het Pensioenakkoord staat immers nog in de kinderschoenen.

Tijd nodig

Hijkema: ‘We hebben de mi- nister dus minimaal om meer tijd gevraagd. Ik sluit zo'n verbreed draagvlakonderzoek in de nabije toekomst niet uit. Misschien kan het de minister overtuigen als wij dat grotere draagvlak in beeld krij- gen en dat dit beleidsmatig wordt meegewogen’, hoopt hij. ‘Die 55% is 20 jaar geleden afgesproken, onder heel andere omstandighe- den. Ledenaantallen van politieke partijen en omroepverenigingen hadden toen ook een heel andere betekenis. Dan is 45% in onze be- drijfstak op dit moment nog be- hoorlijk representatief.’

Deelname aan het pensioenfonds Rijn- en Binnenvaart is tot nu toe alleen verplicht voor de vrachtaart. Maar er zijn ook veerdiensten en passagiersvaarton- dernemingen die vrijwillig deelnemen.